

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ
Hucurat, 49/12

GIYBET ETMEK

Muhterem müminler!

Toplumu yaralayan, birlik ve beraberliğimizi zedeleyen kötü huylardan birisi de gıybettir. Gıybet, bir kimsenin arkasından onun gıyabında hoşuna gitmeyeceği bilinen bir şeyini konuşmak, başkalarına aktarmaktır. Bu davranış dinimizce şiddetle yasaklanıp, çirkin ve iğrenç bir iş olduğu açık bir şekilde ortaya konmuştur. Kur'an-ı Kerim'in Hucurat suresi 12. Ayetinde bu gerçek şöyle ifade edilir:

“Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü bazı zanlar günahdır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Bak bundan tiksindiniz değil mi?...”

Sevgili Kardeşlerim!

Hepimizin gayesi kusursuz bir ibadetle yüce Allah'a yaklaşımdır. Bu gayret içerisinde olanların; insanları birbirine düşüren, ibadetleri tesirsiz hale getirip, Müslümanlar nazarında da kötü örnek olmaya yol açan gıybetten şiddetle sakınmaları gerekir. Bu fiili işleyen kimse, bir daha aynı hataya düşmemek için dikkatli ve temkinli olmalıdır. Her insan hata eder. Ne olursa olsun, başkalarının işlemiş olduğu hata ve kusurlarını dedikodu masasına çıkarmağa ve sahibini çekiştirmeğe hakkımız yoktur. Mümin kusur araştıran değil, kusur örtendir. Gıybetin ne kadar kötü bir huy olduğu hadis-i şerifte şu şekilde beyan edilmiştir:

Ebû Hüreyre (r.a) anlatıyor: Resulullah (a.s) buyurdular ki: "Gıybetin ne olduğunu biliyor musunuz? "Allah ve Resülü daha iyi bilir!" dediler. Bunun üzerine:

"Birinizin, kardeşini hoşlanmayacağı şeye anmasıdır!" açıklamasını yaptı. Orada bulunan bir adam:

"Ya benim söylediğim onda varsa, (Bu da mı gıybettir?)" dedi. Peygamberimiz(a.s):

"Eğer söylediğin onda varsa gıybetini yapmış oldun. Eğer söylediğin onda yoksa bir de bühtanda (iftirada) bulundun demektir."¹

Aziz Müminler!

Gıybet, fert ve toplum hayatında derin yaralar açtığı için içtimai bir hastalıktır. Bu hastalığın temelinde bilgisizlik ve cehalet yatmaktadır. Hiç kimse sebepsiz yere bir günahı işlemeye yönelmez. Onu, o günahı işlemeye teşvik eden bir takım sebepler vardır.

Öfke ve kin, haset, gurur ve kibir, büyüklük duygusu, övünme arzusu, alay ve hakaret için ayıpları söylemek, halkı güldürmek için taklit yapmak, şakalaşmak, gülüp eğlenmek için başkalarının kusurlarını sıralamak da yine aynı şekilde gıybete sürükleyen sebeplerdendir ve bütün bunların temelinde de kendini beğenmek, büyüklük duygusu hâkimdir.

Değerli Müminler!

Günümüz toplumunda en yaygın günahlardan biri olan gıybetten uzak duralım. Toplantılarımızda, iş ve arkadaşlıklarımızda gıybeti meşrulaştıracak, onu cazip hale getirecek söz ve davranışlardan şiddetle sakıyalım. Gıybetini ederek hakkını üzerimize geçirdiğimiz kimseler hayatta ise özür dileyip helalleşelim. Eğer ölmüş iseler Yüce Allah'tan onların bağışlanması ve kendi günahlarımız için af dileyelim. Zamanımızı boşa harcamayıp, ömrümüzü faydalı ve yararlı işlerle değerli kılalım. Sevgili Peygamberimiz(a.)'in şu sözlerine kulak verelim:

“Zanna kapılmaktan sakınınız, zan en fazla asılsız olan haber ve bilgi türüdür. Kulak kabartmayınız, gizlilikleri araştırmayınız, başkalarını kiskanmayınız, öfkenize kapılmayınız, birbirinize sırtınızı dönmeyiniz. Ey Allahın kulları! Allah'ın emrettiği şekilde kardeşler olunuz.”²

Yaşar AKSOY
Emekli İmam-Hatip
(Gaziemir)

¹ Müslim, Birr 70.

² Müslim, Birr 28.